

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТЕОРІЯ І ПРАКСЕОЛОГІЯ
НОРМОТВОРЧОСТІ, ПРАВОРЕАЛІЗАЦІЇ
ТА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ»**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Освітня програма	Право
Заняття	І семестр
Лекції	2 години
Семінарські	1 година
Кількість кредитів	3 кредити ECTS (90 годин)
Мова викладання	Українська



Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові	Фоменко Андрій Євгенович
Науковий ступінь	Доктор юридичних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Професор кафедри публічного права НТУ «Дніпровська політехніка»
Контакти	FomenkoA@nmu.one
E-mail	FomenkoA@nmu.one
Персональна сторінка	GoogleScholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=mxPQpGsAAAAJ&hl=uk
Консультації	ауд.10/303, 2 години на тиждень (згідно графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри)
Місце	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», кафедра публічного права, 49005 м. Дніпро, пр. Дмитра Яворницького, 19; 10 корпус, 3 поверх, ауд. 303
Онлайн-консультації	електронна пошта (щоденно, окрім вихідних і святкових днів) FomenkoA@nmu.one

1. Анотація до курсу

Курс «Теорія і праксеологія нормотворчості, правореалізації та правозастосування» є обов'язковою навчальною дисципліною для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право. Навчальна дисципліна покликана забезпечити узагальнення, поглиблення і розширення знань здобувачів вищої освіти з проблем теорії нормотворчості, привити їм навички самостійні роботи, підготувати до практичного використання і застосування законодавства та підзаконних нормативно-правових актів у цій сфері.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є: оволодіння навичками використання державної мови й правничої термінології в нормотворчості; формування у здобувачів вищої освіти сукупності систематизованих знань щодо

філософських, теоретичних і методологічних засад нормотворчості та відповідної юридичної техніки, а також умінь і навичок практичної діяльності у цій сфері; підвищення рівня правової культури та правосвідомості у студентів і неухильне дотримання ними вимог закону та кваліфікованого його використання і застосування у професійній діяльності. Завдання дисципліни «Теорія і праксеологія нормотворчості, правореалізації та правозастосування» передбачають забезпечення формування у здобувачів вищої освіти систематизованого знання законодавства України, що регулює нормотворчість у нашій державі, а також здатність аналізувати проблемні положення права для здійснення ефективного нормотворчого процесу і управління у цій сфері.

3. Результати навчання

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)
Здатність використовувати державну мову й правничу термінологію, генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології в професійній діяльності у сфері теорії нормотворчості та реалізації відповідної юридичної техніки
Здібність реалізовувати систематизовані знання щодо філософських, теоретичних і методологічних засад нормотворчості та відповідної юридичної техніки, а також умінь і навички практичної діяльності у цій сфері, брати продуктивну участь у розробці проектів нормативних актів
Вміння обґрунтовувати суспільну обумовленість підготовки нормативних актів, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини; здійснювати навички правотворчої роботи: підготовку інноваційних проектів нормативних актів, продукування нормативних актів, юридичне забезпечення дотримання процедури набрання цим актом законної сили; розроблення проектів актів правореалізації (в тому числі і правозастосування) у різних сферах професійної діяльності

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять
ЛЕКЦІЇ
Правоутворення, правотворчість і нормотворчість.
Право як системне утворення. Норма права як першооснова системи права.
Нормативно-правовий акт як основна форма (джерело) права в Україні.
Правотворчість держави і суспільства.
Правотворчий процес: поняття та його стадії. Особливості законодавчого процесу.
Підзаконна правотворчість: поняття, ознаки та види. Локальна нормотворчість.
Правотворча юридична техніка.
Правові дефініції, юридичні конструкції, юридичні помилки в правотворчій

діяльності. Адаптація права та законодавства України до стандартів Європейського Союзу.

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Правоутворення, правотворчість і нормотворчість.

Право як системне утворення. Норма права як першооснова системи права.

Нормативно-правовий акт як основна форма (джерело) права в Україні.

Правотворчий процес: поняття та його стадії. Особливості законодавчого процесу.

Підзаконна правотворчість: поняття, ознаки та види. Локальна нормотворчість.

Правотворча юридична техніка.

Правові дефініції, юридичні конструкції, юридичні помилки в правотворчій діяльності. Адаптація права та законодавства України до стандартів Європейського Союзу.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Спеціально обладнана проектором аудиторія 10/305 для проведення лекційних та семінарських занять. Мультимедійне обладнання. Для навчання, у разі потреби дистанційного, необхідно мати також відповідні гаджети та можливість використання мережі інтернет.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення магістрів за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	Відмінно
75 – 89	Добре
60 – 74	Задовільно
0 – 59	Незадовільно

6.2. Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.3. Засоби діагностики, що надаються здобувачам вищої освіти на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури

лекції	контрольні завдання за темами	метод евристичних питань, діалогового спілкування, виконання завдань під час лекцій	виконання контрольних завдань під час підсумкового контролю	визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів;
семінарські	контрольні завдання за темами	виступи, додавання та уточнення, дискусії, усне опитування, бліц-опитування, письмове опитування, правничий диктант, тестування, оцінювання презентації, виступ-презентація, робота в малих групах, реферат/есе/ кросворд, виконання завдань під час семінарських занять		виконання підсумкового завдання під час заліку за умов недостатності балів для отримання позитивної оцінки або за бажанням здобувача
	або індивідуальне завдання	виконання індивідуальних завдань		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості відповідей на евристичні питання, діалогового спілкування, виконання завдань під час лекцій. Семінарські заняття оцінюються за підсумками виступів, додавання та уточнення, дискусії, усного опитування, бліц-опитування, письмового опитування, правничого диктанту, тестування, оцінювання презентації, виступу-презентації, роботи в малих групах, рефератів/есе/кросвордів, виконання контрольного або індивідуального завдання.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача вищої освіти шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час заліку має право пройти підсумкове тестування, яке містить питання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

6.4. Критерії оцінювання.

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Оцінювання з курсу навчальної дисципліни «Теорія і праксеологія нормотворчості, правореалізації та правозастосування» здійснюється з урахуванням розподілу отриманих балів за відповідний вид навчальної діяльності студента:

участь у форумі (дистанційно) або аудиторна робота на семінарських заняттях (очно);

виконання поточних контрольних завдань за темами;

підготовка самостійної роботи;

виконання індивідуальних завдань.

Аудиторна робота або результати дистанційного навчання, виконання контрольних завдань, індивідуальної та самостійної роботи, оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Максимальна кількість балів з курсу навчальної дисципліни складає 100 балів. Загальна оцінка з навчальної дисципліни «Теорія і праксеологія нормотворчості, правореалізації та правозастосування» визначається за накопичувальною системою, тобто сума всіх балів, отриманих за виконання певного виду робіт студента.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для магістерського рівня вищої освіти (подано нижче).

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування системи знань, умінь і навичок за дисципліною і отримання позитивної оцінки за результатами поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому науково-педагогічний працівник залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Усі письмові запитання до науково-педагогічних працівників стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які подаються із порушенням встановлених термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу адміністрації інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден із оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку в установленому порядку.

7.5. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити науково-педагогічного працівника або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачам вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність або в період епідемій) навчання може відбуватися дистанційно – в онлайн-формі, за графіком, за погодженням з науково-педагогічним працівником.

7.6. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували навчальні заняття (не більше двох пропусків без поважних причин) і мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на індивідуальні університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності здобувачів вищої освіти, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Теорія і праксеологія нормотворчості, правореалізації та правозастосування».

8. Методи навчання

Під час лекційних і семінарських занять будуть застосовані такі методи навчання: Розповідь, Пояснення, Ілюстрування, Самостійне спостереження, Метод аналізу, Мозковий штурм, Метод порівняння, Метод узагальнення, Метод виокремлення основного, Обговорення, Навчальна дискусія, Підведення підсумків.

9. Рекомендовані джерела інформації

1. Загальна теорія права : підручник / за заг. ред. М. І. Козюбри. Київ : Ваіте, 2016. 392 с.

2. Крестовська Н. М., Матвєєва Л. Г. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести: підручник. 2-ге вид., випр. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 584 с.
3. Кельман М.С. Загальна теорія держави і права: підручник / М.С. Кельман. - К.: Кондор-Видавництво, 2016. - 716 с. 3.2.3.
4. Скакун О.Ф. Теорія права і держави : Підручник. - 2-ге видання. К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. 520 с.
5. Теорія держави і права. Академічний курс : підручник / за ред. О. В. Зайчук, Н. М. Оніщенко. Київ : Юрінком Інтер, 2006. 688 с.
6. Теорія держави і права : підручник / О. В. Петришин та ін. ; за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2015. 368 с.
7. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України, 2017. 320 с
8. Теорія держави і права: навч. посіб. для підгот. фахівців з інформаційної безпеки / [О.О. Тихомиров, М.М. Мікуліна, Ю.А. Іванов та ін.]; за заг. ред. Л.М. Стрельбицької. - Київ: Кондор Видавництво, 2016. 332 с.
9. Теорія держави і права. Навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Кол. авт. (Саксонов В.Б. у складі авторського колективу); кер. авт. кол. канд. юрид. наук, доц. Ю.А. Ведерніков. – Дніпропетровськ: ДДУВС; Ліра ЛТД, 2013. 384 с.
10. Теорія держави і права: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / Кол. авт. (Саксонов В.Б. у складі авторського колективу); кер. авт. кол. канд. юрид. наук, проф. Ю.А. Ведерніков. 3-е вид. перероб. і доп. – Дніпропетровськ: ДДУВС, 2016; Ліра ЛТД, 2016. 480 с.